ירושלם יום ו' ל' ניסן

שנה חמישית

מחירה בירושלם לשנה שתי מג'דיות, לעניים שאין ידם משגת מג'ידי ורבע לשנה. לחצי שנה חמשה עשר גרוש.
ביתר ערי ארצנו לשנה שלש מג'דיות. לעניים שתי מג'דיות וחצי. בחו"ל עשרים פרנק ברוסיה 5 רו"כ.
כסף המניה ומודעות ישולם בסוקדם.

בעלת הפירסן: חמדה בן־יהודה.
הערב: דוד יודילוביץ.

השקפה

HASHKAFA V année №. 27

עתון שבועי יוצא לאור בכל יום הששי

העורך: א בן־יהודה

אלף תתל"ה לחרבן

גליון כז

מחיר מודעות בעמוד האחרון שני גרוש השורה. ובעמוד הראשון חמשה גרוש.
מודעות ארושים ונשואים. בעמוד הראשון מג'ידי אחד. בעמוד האחרון חצי מג'ידי.
מחיר ברכות לא יותר משתי שורות בעמוד אחרון בשליק אחד.

המו"ל ומנהיג העסק:
שלמה ישראל שיריזלי

תכן הענינים:

ירושלם. — השבוע. — תלגרמים אחרונים. — מות קולוניל גולדשמיד. — חדשות בישראל. — חצי חיובל לביה"ח משגב לדך. — בית חנוך יתומים. — יפו. — חברון. — עזה. — השמרת בע"ת מזיקים. — עניני עקרון. — מודעות.

ירושלים. עונת הפירים תמה, ואין ספק בדבר כי זה שנים רבות שלא ראתה עירנו עונה יפה כזאת. כחמשת אלפים פירים, רבם אנגלים ואמרקנים, וכשלשת אלפים פירים רוסים הבאים לשם שמים, להשתטח על המקומות המדושים. הכל יחד זה מספר חשוב, ולפי דעת בקיאים בדבר הניחו בירושלים לא פחות ממליון פרנק.

— ממילא מובן, כי מבני ישראל לא באו לסיר את ארץ ישראל במספר גדול מאד, אולי אחד מאלף או מאלפים מכל הפירים. האין זה אות ומופת יהותך עד כמה בני ישראל חבבים את ארץ ישראל? רק אורחים אחדים מבני עמנו חגגו חג הפסח בעיר דוד. האדון והגברת ב' גולדברג מוילנה, האדון והגברת נוגנהים מברלין, האדון והגברת רוזנברג מלונדון, והאדון שפנין מפריז, וכחמשים ארחים נכבדים מבוכרה.

— רוב הפירים כבר שבו. רק ההכורה הגדולה של המורים מכל קצוי ארצות הברית, שנועדו יחד ויבואו לפקד את ארץ הקדש, עוד נשארה אתנו כימים אחדים מספרם כאלף ומאתים איש. ביום הראשון בבקר בשעה עשר יאספו לאספה גדולה כמנהג אמריקה. כל מי שרוצה יוכל לבוא.

רק שנה אחת, ומה גדול ההבדל!

לפני שנה בעת חיה כתבתי מאמר גדול: האסור על גן הילדים! עכרה שנה. גן הילדים האסור המחרם רתקים וינק, על צד היתר טוב, והחרם חזק לו כמו החרם להאוז הידוע.

ובהוה"מ פסח זה נתפרסמו מודעות כי נתכונן גן ילדים עברי שני, ובכונה למען מאה שערים ומכיבותיה, ואין אוסר, ואין מערער, ואין פוצה פה ונודד כנף, ואפילו האונגרים מרבים להביא שמה את ילדיהם, ור' טוביה גולדברג בעצמו אמר: גן ילדים עברי — בודאי זה דבר טוב, רק לשון הקדש שלהם... לו היתה כמו לשון הקדש של הרמבם!

באמת, ר' טוביה גולדברג אינו שומה כלל!

— אבל, אם אמנם לשון הקדש שלהם אינם כמו של הרמבם, עכ"פ כך התינוקות הללו מחים כלם עברית! עברתי לפני שבועות אחדים דרך הגן ומצאתי חבורות חבורות של ילדים וילדות משחקים להם לבדם, בלי משגיח או משגיחה אצלם, והם קראים זה לזו עברית: בואי הנה! הנה פרח אדום! והנה לבן! תן לי! לכי ממני! ועוד ועוד דבורים בעברית, כדרך שילדים חיים, מבעים משחקים זה עם זה בלשון האם שלהם. וכל זה רק בעשרה חדשים!

אז חשתי מה גדול הוא דבר גן ילדים לתכנית הדבור העברי, וראיתי כמה נוכל לעשות בשנים אחדות על ידי כלי אומנות זה, וכמה הממדנו במה שלא החילונו בזה מכבר, וכמה נצרך לפתוח עוד גן אחד בתוך העיר בעצמה.

אקוה, כי אותם חובבי ציון והציוניים המתאמרים כי רוצים הם בתחית לשוננו לא יתפקו בדברים, ויתנו לנבאי גן הילדים היכלת לעגן במהרה גן בתוך העיר.

— בבית הספר לבנות אוליגה די רושילד, שהחרת ראשות הנברת לנדוי, היתה שנית ביום קבלת התלמידות מלחמה אמתית בגלל ההתקבלות לביה"ס, ושנית שבו ארבע מאות ילדות ואמותיהן ברמעות ובכי נשבר מפני שלא נתקבלו לבית הספר מאין מקום. והנה נתקימו דברי הנביא: לא רעב לכחם ולא צמא למים כי אם — להנוך טוב! ונדיבינו בחוכ מתלוננים על בני ירושלם כי אינם רוצים להטיב את חנוך ילדיהם!

חלול השם!

הימים האלה נזדמן לי לדבר עם ראש הבלדיה שלנו, האדון סעיד אפנדי אלחוסיני, על עניני עירנו, ואדברים אשר שמעתי ממנו צערוני מאד.

הכל ידעים כי סעיד אפנדי הוא אחד מהיתר משכילים, היתר נאורים, היתר טובים, והיתר סבלנים בהערבים בעירנו, ובתור ראש הבלדיה אין לפניו לא נשלמים ולא נוצרים ולא יהודים, אלא אזרחי ירושלם, ואין רצונו להבדיל ביניהם בשום דבר חלילה. השמש של הבלדיה, שהוא יהודי העיד כפני כי ראש הבלדיה מתנהג עמו בצדק וברצון, ובשנה זו נמנה עוד שמש יהודי להבלדיה.

ואף על פי כן לא יכול סעיד אפנדי להתאפק מדבר לפני, דברים קצת מרים בנוגע לבני עמנו.

ראש הבלדיה שלנו רוצה בתקנת עירנו, רוצה בנקיון החוצות והשוקים, והוא עמל בזה בכל כחו, אבל בני עמנו יתר משאר אזרחי העיר גרמים לו צער בדבר הזה. לאי־הנקיון של החוצות והחצרות שבני עמנו דרים שם, בפרט בקצת השכונות, והמצינה שבהן „מאה שערים", הרבה יתר גדול מבכל מקום אחר, וזה נתן מקום לשונאי ישראל להפך בחונתם של היהודים ולהתקלס בהם ולתתם לחרפה ולגדופים.

סעיד אפנדי ידע כי העניות גדולה בקרב היהודים והעניות הזאת מנוחתם. לא נעלמו ממנו עוד סכות ומעמים שהרציתי לפניו, ואף על פי כן הוא מתאונן, מפני שכל זה אינו מעם מספיק להתרשלות בני עמנו בדבר הנקיון ברחובותיהם ובשכונותיהם.

ואנכי אמרתי כי בפני התקנות יראלה נפתחו מענות...
האמנם לא נשים לב להולדת השבט הזה, שיזכל להביא לנו
גם ציור ברור, ברכה מאד?
עש"ו ח"ו.

— לקוחן משאי הקוראים מבקש מהבירן על רבי התמנדת ליסיר
בית הספר שבו מתחנכים בעזה ארות המתנדבים הקשורה הקטנה שמה.
על שיחה ושאלות ראלה אשיב בגליון הבא.

והעבוע

— ביום ה' ניסן נתקבלו מאת המשלחת שלחים לכל העבדים
הקרואים לעצרת מבצעית עדנו להודיע כי ביום ט"ו ניסן יהיו
דרך ביום ונקבא נבוא מבא—בניך העם לולך ולהשתחוה על מקום
קבוע המקום אשר ה' יבחר, בפסח שמה מרי שנה בשנה, וביום ט"ו
ניסן נסוע לדרך מבצעים הפלחים ויפלחות בישון רם מאד ויחר
מ[illegible] איש ואשתו ומף יונקיהם לפנותם ובזופים ובמחולות.
[illegible] קדים מחרית יבחרים בידיהם ומנגנים שירי קדש
[illegible] יפי חקו, ביום ט"ז ניסן נחר חם ת הצחרים על מקום
המרבץ [illegible] בלים ללית את כבוד המשפחי אפנדי הנשיא על מקום
קבוע [illegible] ט"ת ושמה ישאר שבוע אחד עד אשר ינמיר
[illegible] המקום הזה, וכל הארחים אשר יבאו שמה יאכלו וישתו
במקום "שקף". לפני כבוד המשפחי אפנדי ובכנו כל היל הג'נדרמה
[illegible] בסוס ברשלים ואחריהם תיכי רגלי אנשי הצבא
[illegible] הצבא ומנגני הצבא, על הר הזהים הדרך שנסעים
[illegible] אהל גדול ושמה המתינו עלינו כבוד חשר הגדול
[illegible] עירנו יפת אנשי הצבא יעמדם כל גדולי ושרי
[illegible] ה', ובאשר בא שמה כבוד המשפחי אפנדי עמדו כולם
[illegible] ואחר מנכבדי המושלמים התפלל הפלה בעד שלום
[illegible] מלכותו השולטן יר"ה ובעד שלום מלכית עותמן יר"ה ועל
[illegible] יחזקם, יתקים בית המקדש ועל ירת המושלמים, ואחר כן שתו
[illegible] כבוד המשפחי לקח כרבת הפרדה ונסע לדרכו.

ביום ב"ב ניסן שב משמה ונתקבל בכבוד גדול.

— ביום שביעי של פסח אחר ק"ת נבחרי הכנסיות ובתי מדרשות
עירי נתכנסו בחדר נשמת לחלי והרגי אויבנו בקישינוב. דמעות רבות
נשפכו מעיני אחינו בזכרם כי מחרת החג הזה הוא היום המר אשר
קרה לאחינו בקישינוב בשנה העברה.

— בית החילים הכללי משגב לדך חגג את חג חצי היובל
בחי"ם פסח וקהל גדול מאחינו האספו שמה לכבוד החג הזה.
ומהראוי כי אחינו הנדיבים יתמכו את בית החסד הזה, ועל פקידי
בית החילים החיבה לבחור גם אנשים נכבדים מעדת האשכנזים
למנהלים ופקידים וגו באמת יהי' ראוי להם השם הכללי אשר
בית החילים נושא עליו.

— ממשלה חנש כבדה באות הכבוד את כבוד השר הגדול קוים
בי פתח עירנו ואת השר מחמוד צדק בי מודיר תחרירה ואת כבוד
סעדת ישמעאל בי ראש המערף, ואת השר בשרא אפנדי מודיר
המדיני בעירנו.

— כבוד השר קונסיל למשלה צרפת בעירנו מסר את הכבוד
לנין הכבוד קימאנדר לכבוד השר הגדול קוים בי פתח עירנו את
הכבוד הכבוד אופיציר להשר בשרא אפנדי.

— בבאר שבע חפרו בארץ ומצאי פתח עתיק מאד ואחר כן
מצאו שמה בארות מים טובים מאד ואומרים כי זה מזמן עתיק מאד
הנזכר בבראשית (כ"א ל"ב).

— עברו כל ימי החגים בעירנו בשלום והמון האורחים מכל בני
הדתות אשר באו לחוג החגים עזבים את עירנו.

— אסור חדש. ביום כ"ה ניסן ישבו הבית דין צדק מעדת אחינו
הספרדים ויקראו את הספרדים אשר להם פתי אורחים לאביל ויאסרו
עליהם לקנות בשר מהמקולין של האשכנזים.

אבי יוסף.

הטלגרמים אחרונים.

המלחמה

ז' אפריל, כ"ה ניסן.

הוקיו, ספינה יפנית שנית צידת באים בשלים עד החתית
נהר ילו, בכל הוף קריה מעלים היפנים אנשי צבא, וספינת
מונית מנוה עליהם.

ח' אפריל כ"י ניסן.

סאול, הרוסים הפסי שש ערים גדולות על שפה נהר הומן,
נציב קוריה בעיר סין שין הודיע כי ביום כט מרם כשלשת אלפים
חוסים שבאי מן שינג ית עכרו צפינה והובילו עמהם המשים מהים
ועיר מספר מה של נפצעים, כסביבות פינג ינג ההקימו פחאם
התיגרקים מפני שהם חשבים כי המלחמה יבוא נוק לקורית.

פטרבורג. פת דאגם הרבה בניגע למעמד הרע של הנאי
הבריאית בעיר הרבין.

פי אפריל, כ"ז ניסן.

פטרבורג. ננרל קרופטקין החליט לשים את שורה הראשונה
של חילו בהינג היאנג שנג, אף על פי שיש בדעתי לתקף את היפנים
מיד כאשר יעברו את ילו.

חדשות כלליות

ז' אפריל, כ"ה ניסן.

לונדון, המשא ומתן בין אנגליה וצרפת הגיע לידי נמר.
לורד לנדסדון והארן כשבין כלו את מיעצתיהם היום, ומף המ"מ
יהיה בפרין, וספר הברית הוצאות כל המ"מ הזה יחתם כנראה מחר.
מלבר הפרטים שנורו ביום כר מ"מ, צרפת מבטחת חפשת המסחר
לאנגליה במרוקו במשך שלשים שנה. כרישניה הניח לצרפת את האיים
לים איסלנד אצל גניה הצפרתית, וכמו כן רציעה מצפין לגמביה.

וושינגטון, החלה מלחמה עזה של בחירת נשיא. הרפיובלקנים
יבחרו בידאי את רוזולט. מסיעת העמים (דמוקרט) יש שנים העומדים
על הבחירה. השופט הראש פרקר, ובעל המליונים מוציא לאור עתונים
רבים, הארן הרם, ובידו הומכים הארן קליולנד והארן בראון.
הארן הרם ילחם נגד בעלי ההון, אך יתר קריב חדבר כי יבחרו
בהארן פרקר.

רומא. שר ענינים הוצבים יצא מחר לאבזיה ויפגיש שם עם
שר הענינים החצים של איסטריה אינגריה, הארן גולובוסקי.
פגישה זו חשיבה מאד מפני שפשטה שמועה בימים אלה שיש
מכסיכים בין איטליה ואוסטריה בענין אלבניה.

המבורג. עיד ארבע מאות אנשי צבא גרמנים הפליגו
לאפריקה הדרומית מערבית.

וושינגטון. לפי המפקד של שנת 1908, מספר יושבי
המדינות המאחדות הוא כעה תשעה ושבעים מליון ותשע מאות אלף
נפש. מן שנת 1900 נוספו ארבעה מליונים נפש.

לונדון, נחתמה ההסכמה בין אנגליה וצרפת.

ט. אפריל כ"ו ניסן.

קישמא. נחתמה ההסכמה בין הורקיה ובולגריה אהרי משא
ומתן אריך.

פריז, העתון הן אמר, כי כונת הסכמה בין אנגליה וצרפת
בעניני מצרים היא כי כל אחה מהן נותנת לחברתה החפש המסחר,
באריצית הים התיכין.

לונדין. ההסכמה בין אנגליה וצרפת נתקבלה ברצון כלל

באנגליה וצרפת, העתונים הלונדונים, יצא העתון מירנין פוסט, מאשרים ומשבחים את הממשלה בגלל הדבר שהעתין דיילי ניוס אמר שהוא המאורע הדפלומתי היתר חשוב שארע זה מאות בשנים. העתון הנזכר משבח ומהלל את הממשלה ואה לורד לנסדוין ואמר כי הסכמה זו היא אחת מספרי הברית היתר מפיארות שחבמי מדינה חתמו עליהם מעולם. העתון מירנין פוסט כעס ואמר כי צרפת לא נתנה לאנגליה במחיר הנהותיה הגדולה הגיונה.

פריז. בעולמות המדינות הכל שמחים על הסכמה בין אנגליה וצרפת. העתונים ששים וישמחים כי באי לידי הסכמה ברורה בעניני כוצרים מרוקו וניו פינדלנד. אחד מהתנאים הוא כי לא יבנינו מבצרים על חף הים טול גבולהר טן מלילת עד נהר סבו.

חדשות

מות קולונל גולדשמיט.

פקיד הצבא האנגלי בן עמנו א' גולדשמיט, הידוע לקוראי ה„השקפה", מת פתאם נפריז לפני שבועים.

לפני חדשים מספר, כאשר יצא קולונל גולדשמיט מעבודת הצבא בפעל, ספרנו לקוראינו תולדותו של האיש המצוין הזה, כי נולד בנצרות ונתיחד בהיותו כבר עיכד בצבא, ולמן אז היה יהודי מכא חבה עזה לעמו, אחד מהיתר נלהבים לתקות תחית ישראל, והשתתף כתנועה הציונית בקנאה, בנופו ומאודו. היא יסד את חברת המכבים בלונדון, את גדוד כני הנעורים של היהודים, והשתתף בהמשלחת הציונית לתור את אלעריש, והבריו שהיו עמו כמשלחת, מספרים בכמה קנאה ושקידה עבד כל ימי המשלחת ובאיזה קצר רוח ובאיזו התרגשות חכה לתוצאת התקיה הזאת של הציוניים, כאשר הציעה ממשלת אנגליה להציוניים את דנר מדינת היהודים באפריקה התנרב גולדשמים להשתתף בהמשלחת שהיתה צריכה ללכת לתור את הארץ הזאת. ודנה פתאם נפל פקיד הצבא היהודי הזה, שאין כמוהו לנו בזמננו.

סלוניקו. הנדיב מורים אלטיני, בן האדון אלעזר אלטיני, קונסול למטשלת איטליה בלונדון, שנק חיים לכל חי פה ביום ד' ז' ניסן. המניה נת במכתר ימיו בן שמנה ועשרים שנה; היא היה אהוב וחביב ונכבד מאד, ככל בני משפחת אלטיני, בעיני כל יושבי סלוניקו. כל העם בלי הבדל, כל שרי הממשלה העליונה ובראשם הוד סעדת הואלי, סערת טושיר פשה בלוית נישאי משרות בצבא, כל קונסולי דמטשלות, מנהלי הבנקים ובתי המסחר הגדולים, תלמידי בתי הספר והתלמוד תורה, כלם באו לחלק להמנוח את הכבוד האחרון. תהלוכת הלויה היתה נהדרה מאד; עגלת הטת רתומה לסוסים שחורים היתה טעונה זרי פרחים אשר הוגישו מידידי ומכרי המשפחת הנכבדה, מכתי החסד ואישלקים, מבתי הספר לחכי"ח ומוסדות הצדקה אשר ליהודים הנתמכים תמיד ביד נדיבה מהמשפחה הכבודה. משני עברי העגלה היו שורות שורות של שוטרים ואנשי צבא עם פיות בלי זיניהם פונות למטה לאות אבל. לפני הארון הלכו כל בני משפחת אלטיני וקרוביה, אחריהם הלכו החזנים ותלמידי התלמוד תורה מקוננים קינות ומזמורי אבל, ואחרי הארון הלך בסדר ובמשמר נאה כל ההמון העצום כחמשה עשר אלף נפש. ספדנים רבים הספידוהו ויספרו בשבחיו של המנוח ז"ל, ובתוכם כבוד הרב הגדול היא, האדון מטלון בשם אלפים תלמידי בתי הספר לחכי"ח, והאדון יוסף נער בשם עדת סלוניקו.

בר"ח ניסן זה היתה באדסה אספת מורשי חברת חו"צ שנועדו להתיעץ בדבר השניים בתקנות החברה שרוצה היעד לבקש מהממשלה. השניים העקרים הם שבמקום נוסח התקנית הקדמית שתכלית החברה היא לעזר ליהודים שהתישבו כבר במושבות, יהיה כתיב שהחברה עזרת לכל שהתישבו מכבר ולהמתישבים עתה, והוכל החברה לעזר להם גם בנהינת קרקעות, ובמו"כ החברה עזרת גם לצרכי הצמור של המושבות, וקונה בא"י על שמה קרקעית ובדומה. באו להאספה שלשה ועשרים איש. עפ"י הצעת הארין דיזנהוף נבחר אסישקין לישב כראש בהאספות של המורשים שהיו לפני האספה הכללית הרשמית. הארין אסישקין באר לפני הנאספים כי הקנות החברה שנעשו לפני שנים רבות אינן נאותות לפי מעמד העניינים בעת, ולכן ריצה הועד לבקש מהממשלה רשות לשנות ההקנות האלה יתר לפי צרכי הזמן. הארון שינקין הציע כי ירחו את המו"מ בענין זה עד אחרי ישיבת הועד הפועל הגדול הציוני, כי אז ידעי הציוניים איך יתיחסו להועד המרכזי של חו"צ. הארין אשר גינזבורג (אחד העכ) אמר כי ועד חיבבי ציון צריך עתה להיות לציוני ציון מה שהיתה עד כה המסדרה הציונית, אך בכלל, הועד של חו"צ לא עשה עד כה מאומה ואינו יכול לעשות מאומה, והיוצר טוב מה שנאה ויאה להועד לעשות הוא —לבטל את ישותו, ויסגר כל ההנהגה לועד הפועל בארץ ישראל.

הארון אסישקין העיר, לבלתי הה מקום לחשד כי הועד ריצה באמה להפיס מקום המסדרה הציונית, כי המחשבה לשנות את הקנית החברה עלה על דעת קצת החברים עיד לפני הכנסיה הציונית הששית, ר"ל עוד טרם פרץ הריב בדבר אוגנדה. „אנו, אמר אסישקין, איננו יצאים מהמסדרה הציונית, אדרבה אנו נשארים בה למען גרש מתוכה את האוגנדיים".

אחרי וכוחים רבים החלט לרסכים להצעת השנויים בהתקנות ולמלא את ידי הועד להשתדל בדבר לפני הממשלה לתבלית זו.

כל חברות הציוניות בוינה הגנו הימים האלה חג הפרידה לדר' מקס ברנהרד, מי שהיה ראש הועד המחוזי בוינה ועתה עזב את העיר. בין יתר הדברים אמר שם דר' הרצל: „עם האנשים האלה (כינתו אדות המפריעים הדסהדרות הבזיליה) נלחם עד אשר יכנעו. אטגם נקוה כי לא נחוץ יהיה לקשור עליהם מלחמה, נקיה כי השלום והאחדות אשר הודות להם השגנו, ישובו למחננו בבהלה, אך אם נחוץ יהיה הדבר נדע גם להרחיק את הקטים עלינו".

חג דצי היובל לביה"ס „משגב לדך".

בית החולים „משגב לדך" חגג את חג חצי יובלו ביום א' ג' דחוה"מ פסח זה ברוב פאר והדר. בחצר הגדילה של בית החולים העמדו ספסלים וכסאות למאות האנשים מכל המפלגות שבאו לקחת חלק בחגיגה זו. כבוד הרב המופלא ח"ר אליהו פניזי"ל דרש לכבוד היום דרשה מצינה בעברית אשר ארכה שעה אחת ותאר את מעשי החברה בשנה החולפת ואת כל הרפתקאות אשר עברו על מנהלי „משגב לדך" מיום יסדו את החברה עד היום הזה. ובתם הדרשה נגנו המנגנים ומתקים נחקקו לכל הנאספים.

לפני חמש ועשרים שנה, עוד טרם היתה במחשבתם של המיסדים הראשונים ליסד את חברת „משגב לדך", היו אז שני בתי חולים בירושלם האחד כללי לבית רוטשילד והשני „בקור חולים" להאשכנזים, ועוד בית חולים שלישי, והוא ביה"ח להמסיון האנגלית, שמטרתה למשוך את הלבבות התמימים וללכדם ברשתה. אז קמו אנשים מצוינים מקרב עדת הספרדים וייסדו חברה קטנה מאוחדת מספרדים ואשכנזים בשם „משגב לדך", ומנדבות המון העם בתוכנו פה חלקו רפואות חנם להעניים בלי כל הבדל. לאט לאט החלו הנבאים להגדיל את פעולתם לפי האמצעים אשר היו בידיהם. אחרי עבור איזו שנים עשו חוזה עם אחד הרופאים הנדולים לענית חנם לכל דורש על חשבון החברה, ובשנת הרל"ט כוישר בית חולים רוטשילד העתק לחיץ לעיר, ראו מנהלי משגב לדך צורך גדול ליסיד בית חולים בפנים העיר, כי „בקור חולים" אשר לעדת הפרושים לא הספיק אף להחולים האשכנזים לכל מפלגותיהם; ובעזרת סכום שהלוותה להם החברה „מזכרת משה ויהודית" בלונדון לשלם מעט מעט, יכלו לקנות את חצר בית החולים מבית רוטשילד. ובכן קם ונהיה בית חולים להחברה „משגב לדך". ועפ"י

המטרה אשר הציבו להם הנכבדים לא להבדיל בין חוכה לחולה, וכיש לו בית החולים הנז' שם בעולם ונדיבינו כחויב הראו לו תמיד אותות רצון; ולאט לאט הגדילו את מפעליהם, הוסיפו חדרים, בנו הדי מה העזונה כפי התנאים החדושים לבריאות החולים, הרב' את מספר המטות וכו' וכו', עדי הגיעו למדרגת בית חולים כ ל ל י מהודר ומשוכלל כהיום.

חג חצי יובלה של „משגב לדך" הוא הג עדתנו כלה. כמה וכמה חברות ואגודות שונות ומשנות נוסדו בינינו במשך חמש ועשרים שנה הללו, ובכל התאמצותם של גבאיהן ומיסדיהן לתת לפעולותיהן צורה מוחשית, לא יכלו להתקים, וכקיקיון של יונה עברו ובטלו מן העולם, „משגב לדך" חי וקים, וכמעט לא אנזים אם אמר כי הוא המפעל היחיד והמיוחד אשר תוכל עדתנו להתפאר בו.

ובכל עמק לבי הנני מברך את מנהלי הבית הנכבדים כי יזכו הם בעצמם לחוג את חג היובל השלם של בית החולים „משגב לדך".

בן־ציון מראנאן.

בית חנוך יתומים

ביום ב' ד' דחוהמ"ם חגנו מנהלי בית חנוך יתומים אשר לעדת הספרדים את החג השנתי של מוסדם.

בשעה השמינית בבקר היה אולם החגיגה מלא אנשים מפה אל פה. כל ראשי ערת הספרדים, רבניה ונכבדיה ובתיכם גם האדון א. ענתבי מנהל בי"ס המלאכה לחכי"ת בעירנו והאדון בן שימול ראש בית החולים רוטשילד בירושלם, השתתפו בחגיגה הזאת. מחברת החשבון השנתי מר"ח שבט תרס"ג עד אדר תרס"ד נתחלקה לכל הנאספים. אחר המנתדים, הרב ר' רפאל עזריאל חזנו של חרה"ג יעקב מאיר, דרש בעברית דרושה נחמדה ויתאר את נפש היתום כחשארו מבלי הורים ויראה את החובה הקדושה המוטלת על כל איש עברי לתמך בידי היתומים הקטנים למען לא ינדלו בפרא למוד מדבר. הניאם פ"ם כברכה לכל הנאספים וכבקשה מהם להשתתף במפעל הנשגב הזה.

רשם הזק עשתה על השומעים דרשה קשנה בעברית של אחד היתומים, כתארו בצבעים שחורים את היתום בהשארו בלי אב מורה דרך, בלי אם רחמניה בכי תימך ועוזר, באין לאל ידו לפלם לו נתיב בדרכי החיים בעודנו בימי עלומיו. עיני רבים מהנאספים זלגו כמעט דמעות לשמע המלים האלה, ומחיאת כפים ארוכה הרעישה את אולם החגיגה.

מי יתן ותמכו נדיבי עמנו את מפעל החסד הזה אשר ממנו תצמח בטח טובה רבה ליתומי הערה הגדולה ערת הספרדים בירושלם.

א. אלמאליח.

ועד, אגודת צעירי ירושלם החליט באספתו האחרונה לתת שעורים בעברית בכל ערב משעה שתים עשרה ותצי עד אחת וחצי ערבית בכל ערב, מיום הראשון ב' אייר תרס"ד והלאה.

תכן הלמודים: תנ"ך, דקדוק, דברי ימי ישראל, כתיבת הארץ וחשבון.

לפנות אל האדון מראנאן במערכת ההשקפה או אל האדונים אלמאליח וסלאנט בפנים העיר.

---

* פ ו. ביום ה' ח' ניסן בערב וביום ו' לפני הצהרים ואחרי הצהרים ובליל מ"ש היתה ביפו באולם ביה"ס לבנות אספת ועדי אגדת המירים תחת ראשות האדון ילין, יסדו תקנות האגדה, סדרו את עבודת עריכת התכנית המפרסמה לבתי הספר בא"י, הציעו לכונן חברת מניות לתכלית הוצאת ספרים ללטודים הכללים בעברית, סדרו את העבודה בנוגע לענין הזה, סדרו דבר קביעות „שעורי מופת" למורים באי"י למשך חנ"ל וקבעו הרצאות לאספה הכללית הבאה.

חשבון הוצאות והכנסות של הנשף הנערך במוש"ק י"ט אדר למוכת בית הספר לבנות ביפו.

הכנסות הנשף

מכרטיסים 3332 גרוש יפו			
מהגברת סולכנוב מרוסיה 25 רובלים	403,30		
מרחמעדה וההגרלה	2852		
		3741 30	
		6593 30	

הוצאות

למורה הנגון	372	
תקון הפסנתרים	173	
הוצאות הנסיעה למשורר	192	
הדפסת פרטיסים וכו'	103 20	
הוצאת המסעדה	483	
עוד	29	
הוצאות שונות	900	
	2252 20	
		2252 20
נשאר בקפת בי"ס		4341 10

לבד זאת עוד חיבים לקפה בער ארבעה כרטיסים ממדרגה א'.

בדבר בית ספר בחברון.

חברון כ"ו ניסן.

בשבוע הזה בא לעירנו האדון הנכבד א' בינבוימי מנהל בית הספר לחברת כל ישראל חברים בירושלם, ליסד בעירנו בית ספר לנערים ולנערות. כל קהל הספרדים שמחו שמחה גדולה על הבשורה הזאת, אך לדאבון לבבנו אחדים מקנאי האשכנזים התנגדו לדבר הזה, וגם רב הספרדים התנגד לזה ותקף כל עסל רבני הספרדים להשיבו ממחשבתו, נזר הרב אמר כי לא יתן להאדון בנבוימי להקים בית ספר בחברון, אך אנשי הערה הספרדית אשר מרה נפשם לראות את בניהם מיבבים כל היום בשיקים ובריתבית ערבו מכתב בקשה להאדון בנבוימי ויחתמו בה כל אנשי העיר ויתנוה בידו והוא הבטיחם למלאות את בקשתם.

והנה כל אנשי הוער הספרדים חצים מאד בבית ספר, ואנו מפילים תחנתנו לפני חברת כל ישראל חברים הנכבדה והאדון בנבוימי כי לא ישובו ממחשבתם הטיבה אשר זממו לעשות לטובת בני חברון ולבל יתפעלו מהתנגדות הקנאים.

איש חברוני.

מהעיר עזה

הניעו לנו תלונות מהאשכנזים הישבים שם על האדון א ל י ה ו ארואץ. הכותבים קוראים חמס על האדון ארואץ ואומרים כי הוא ררף אותם בכל מיני רדיפות, וכפרט היא מציק להשוחט האשכנזי יצחק שורץ ניסו של האדון אליהו הוניג. האדון ארואץ הביא שוחט ספרדי, וקרא בחוצות, לפי דברי הכותבים, כי שחיטת שכנז היא נבלה, ומוציא לעז על האשכנזים בפני הגויים. גם לא הניח האדון ארואץ לקחת מהמצה ששלח האדון ענתבי לעזה על ידי האדון רוקח מיפו. האשכנזים מתחננים כי ארבעים פרנק לחרש הנתנים מהנדיב לעדת עזה ינתן כמקדם עשרים להשו"ב ר' יצחק, המלמד את ילדיהם תורה.

עוד הניענו מ ע ז ה המכתב הבא:

ע ז ה יום ג' י"ט ניסן.

האדון ענתבי שלח להא' רוקח לשלוח להשו"ב ר' יצחק שורץ אחד רומל מצה ושתי אוקיות יין לארבע כיסות ואחד בישליק לכל נפש. האדון אליהו ארואץ שמע זה וגזר על עניי עזה שלא ירים איש את ידו לקבל שום דבר אשר שלחו האדונים ענתבי ורוקח, ואם לא ישמעו לגזרתו ענש יענש, וכמה עניים ככו על זו הגזרה. המצה

שאנו אוכלים על שהיינו משעבדים לפרעה ועתה אנחנו משעבדים להא' ארואץ. בשבת תוהמ"פ גרש מבית הכנסת כמה אנשים וכהנים מרוכנם ושלח להם שלא יניחם להתפלל אצלו וגם השיל חרם שלא יצרפו אתם למנין עשרה ולא להעלותם לתורה וכו' וכו'.

על המכתב הזה חתומים השמות הללו:

שמעון גבאי. מאיר גבאי. בנימין הכהן. יעקב הכהן.
שמעון מחפוץ. יוסף אליהו ארואץ. הירש שטרנבלט.
אברהם הרשקוביץ.

והנה קשה לי להאמין כי כמענות שבאו למעלה עשה הא' אליהו ארווץ באמת לאחיו, ואקוה כי ימחר הא' אריוץ לברר הדבר. — חעורך.

השמדת בע"ח מזיקים*)

חמכון של פסתור הצטרף, לפני זמן מה, לערך מלחמות קשות עם בע"ח מכרסמים, אשר הסבו בקצת גלילי צרפת שמות נוראים וישחיתו את יבול האדמה. על פי בקשת שר עבודת האדמה הוקמה ועדה רשמית, תחת הנהגת דר' רו והארון לפרן, משגיח על עניני עבודת האדמה. ורצא מפריז בחדש שבט ותלך לגליל שרנט, ששם הרבו המכרסמים הנוראים להשחית ולהשם ביתר. הועדה לקחה אתה כל כלי הזין הנצרכים, מאות לישרות מרק של גדול החידקים המשמידים. עתה המלחמה נגמרה, ואלפי קבריט נכונו לעכברי השדה. האדמה אשר עשתה שם הועדה את מלאכתה שטחה אלף ומאתים הקטר, וכל הזרעים היו מקלקלים: דגן, גפנים, עצים, דשא; זרע החוף נשחת, האשפשת והעשב, שהם עשר הגליל החלבי הזה, נחרבו כליל. האדמה היתה כלה חורים חורים, ומשם יצאו מחלות שדוך שם עברו העכברים בצאתם מתחת להארץ.

הועדה שתפה בעבודתה אנשים נלבבים, ואחרי כן הבינה את ה"מטעמים" ממיתי העכברים; באגנות שמו המרק שהוכן במכון פסתור, וצננו לתוך המרק פתותי לחם קשנים, כסנתימטר מרבע גדלם, או גרימים של שבלת שועל. ויקחו האנשים כיסים מלאים מהמטעמים המסממים האלה, ויפוצו על פני השדות שלקו מהעכברים, ויזרו על כל פסיעה ועל שפת פתח החורים של העכברים קמין קטן מהמטעם הזה, להשטת של אלף ומאתים הקטר השתמשו באלף ומאה ותשעים בקבוק של הארם וארבעת אלפים ומאתים קילוגרם לחם ותשעה אלפים שלש מאות קילוגרם שבלת שועל.

תוצאות המלחמה חשובות הערך מאד. דר' רו אמר לשר עבודת האדמה, כי אפשר לחשב כי חמשה ותשעים למאה מהשרצים המכרסמים מתו, חפרו ובדקו בתוך החורים על ידי מחרשה ולא מצאו אלא עכברים מתים, ולפעמים חמשה עשר, עשרים בחור אחד.

על פי הדברים האלה הציע שר עבודת האדמה לנשיא הרפובליק לחתם על הצעת חק לקצב סך שלש מאות וחמשים אלף פרנק לתכלית המלחמה בהעכברים, ועוד חק אחד לכונן חברות בתקנות מיוחדות שתעסקנה בדבר להשמיד העכברים וכל יתר השרצים המזיקים להזרעים.

אצל חיים ואהרנזון, יפו, יש להשיג הארם של מכון פסתור ל ה ש מ י ד ה ע כ ב ר י ם.

עניני עקרון

עקרון יום ה' ח' ניסן התרס"ד.

לכבוד עורך ההשקפה שלום.

עתונך הביא שתי ידיעות—האחת: בעקרון פרצה מריבה בעת בחירת הועד,

ובשנית: בא לא שכנינו "בן רחבות", "בארם מיושב ובר דעת" ומספר לפי תומו, בעקרון פרצה מריבה בעת בחירת "הועד המועט נגד הרבים" וכמובן כי הרבים נצחו, ובכל זאת איננו יודע אם מי הצדק (סדוע?) אך זאת הוא יודע כי האחד לוקח לו את המשרה להנהיג המושבה ועושה כה כטוב בעיניו, לכן הוא מיעץ לנו—כי בהיות שאין אנחנו ממונים להנהיג המושבה (לפי דעתו), כי נפנה לח' יק"א כי תואיל בטובה לשלוח לנו פקיד "על חשבוננו" (אף כי עוד לא לוקח) להנהיג המושבה, ואנחנו נחזור לעבודתינו בקדם.

ואתה שכנינו הכי קרוב אם ארם בר דעת הנך באמת ואת טובתינו הנך דורש, אל נא תתחבא אל הכלוב ותתחבא מאתנו פנה לך אלינו ודבר את דבריך (אולי נמסר לך את הנהגת המושבה על חשבוננו) ואל לך להקיב שאון בהעתונים קודם שיודעת מה שהיה אצלינו.

ובכל זאת נוכל להודיע כי המחלוקת שהודיעו על אודותיה איננה על דבר בחירת ועד כאשר הודיעו כי אם מצת בני המושבה חפצו לזכות אותנו ולהביא רב ששכרו לא יהיה פחות משמנים פרנק לח' ורוב המושבה ובתוכם גם הועד לא הסכימו לזה באמרם כי אין להעמים עתה עוד הוצאות על הוצאות על המושבה אחרי שזה עתה מסרה לנו היקיא את רוב הוצאות המושבה.

ועל דבר שהודיע כי האחד עושה בהמושבה כטוב בעיניו הלא פיו העיד בו כי רוב בני המושבה בחר בו.

ומכם שכנינו הרחבותים נוכל לבקש לבל תזכונו עוד הפעם בדברים שעוד לא טעמתם את טעמם.

מ. רודבסקי.

קינה לעקרון

הורידי עקרון את הבובע על עיניך, ובוששי כי שכניך הקרובים, וכל עוברי אורח מראים עליך באצבע... סר כוחך לא עוד תוהירי "בירחי קדם", בעת אשר נודעת היית לכל בצניעותך ובדרכיך הישרים" עת אשר "כולנו לקוות כי לסופת תהיי להישוב, והנה: סרת מעל דרך הישר... כל הימים הנך מתקוטטת "אל הריב שמת פניך" ותאמרי לא, כי בשרירות לבי אלך ובקול הרבנים סדריכיך ומאשריך חדלת לשמע, ולקול אנשיך—ה"אנשים ממש", אשר בצרתך גם להם צר, והמעירים אותך לכל דבר טוב, לא שמת לבך, והנך מכנה אותם בשם "צבועים" ובדבר התמנות פעוטה היתה יד איש באחיו. למה זה אחי ריב תריבו איש את רעהו? הלא לכם לדעת כי מעוטכם לא ימכרו את הבכורה בנזיד עדשים, מסרו להם ההנהגה הפעוטה יעשו הם ככל העולה על רוחם בבית המרחץ, לאמריקה חשבת להדמות ששלשה חדשים לפני הבחירות ושלשה חדשים לאחריהן משתמשים החפצים להבחר בכל מיני האמצעיים, להשפיע על הבוחרים... ולא חששת למשום ובחקותיהם לא תלכו?

יועצים רבים אמנם נמצאו לך. וסגנון אחד להם: פני לך עקרון לעבודתך, עזבי מריב, שברי לך פקיד על חשבונך—אה! פקיד שבידו האחת שוט ובשנית יטשיר עליך בקף... אטו מלתא זוטרתא היא?

את פוסעת על ראשי הצד המועט ורודפתם עד חרמה... הנך מכנה אותם "צבועים" על בקשם את טובתך: לקול החיט האמריקני לא שמעת שחפץ לתקן אותך בזה ובבא למנות לך רב להסיר את שעטנז מבגדך ובדומה. ובכך "זאת את בנו מרחבות הוציא ורוב טובה השפיע עליך כי את האלהים הוא ירא. ומה: בין אדם לחברו?... הלאלה צבועים תכנו? המה יראיך ושלמיך, המה פני המזרח, המה המשפיעים עליך וזהרך עד עתה ואך מהם היה. המה ת'חיך, חזניך בעיני קריאתך. ובזכותם הנך חיה. המה הביאו בתוכך רבנים. מנידים וכלם ריקם לא שבו. דרשה טובה, פלפול, מהם שמעת אף כי לא ידעת מה דקאמרי, ובכל זאת הלא את חלקם יחצו עמך, הלא בזכותם בא המניד היודע ובהכניסו ראשו ברה"ה צעק תורה! תורה! "אויף וואם האט מען דיך איבער ניבישען? אויף קלינגען און זינגען! אויף זינגען און קלינגען האבען מיר דיר איבער ניבישען היילינע תורה". "ומני אוי

---

*) מאמר שנתפרסם בהעתון המדעי הצרפתי La Nature גליון 1607 י"ב מרס 1904.

הזקן שבחבורתם חפץ לקבל עליו לקחת לו לעת זקנותו מקל נודדים ולצאת בשליחות לאסוף כסף עבור „רב ותי"ת". וכבר קנה לו לזה תלבושת מיוחדה וכובע שיכשירוהו לשליחותו. ולא חשך מכל עמל נפשו להוציא את זממו לפעולות ידים, ואתה! ברוב זדונך אמרת כי אך את שובת עצמו הוא דורש ... וכנית איתי רמאי צבוע ונם את הוצאותיו לא שלמת לו, תבאלה תתפארי נגד אלהים ואנשים, ועור תאמרי כי הרבים עמך, הלא זאת היא אחרי רבים לרעות! שובי שובי מדרכך הרעה קבלי את עול התורה ואנשים, ועזבי דרכך כסל. המקוה לרפואתך

בן ישראל.

להאדון „אי"ל".

אדוני אי"ל, זה שנים אחדות ואני מצטער על לא הזכר שם עקרון בהשקפה בעת אשר כל יתר המושבות יפקדו בה. רוב תודות לך דוד וגואל המושבה הזאת. יודיעני כבודו אדות מה פרץ הרוב? האם אדות בחירת הועד? הלא אודות רב פרץ. רב בני המושבה אומרים: הפצים אנו ברוב אך כסף אין לנו, ואלה המעטים רבים עלינו ואומרים להביא רב עד ברחם. אדוני כותב כי הרוב בחרו, ושב ואומר כי האחד לקח לו את המשרה, הלא שותר אדוני את דבריו. „העקרונים אינם ממולמים" ומתי חדלו „מחלקות ביתר המושבות? והאם לא היו ימים אשר בני עקרון נקראו לפשר ביתר המושבות? „חדלו מריב ושבו אל עבודתם". ולמה עזב אדוני את עבודתו ויתערב בריב לא לו?

ירושלמי.

להאדון „עובר אורח"

האדון „עובר אורח" כותב בהחבצלת" כי הריב לא חדל מעולם בעקרון. אבל כמדומה לי, אנכי אשר תושב עקרון הנני, ואשר גם דברי המושבות האחרות לא נעלמו ממני, כי המריבות בעקרון לא רבו יותר מבמושבה אחרת, כי בכל מקום אשר בני אדם יושבים ועוסקים ביחד יוכלו להתפרץ מכשוכים ביניהם. עוד אמר כי הצדק בודאי את המעוט. אבל אדוני „עובר אורח", כעובר אורח שפטת היום, ועל כן אבקש ממך להתעכב מעט ולהסתכל יותר ברצינות, כי אז הבינותה אולי יותר ואחרת שפטת: ראשית הלא התורה צותה כי ע"פ הרוב יקום כל דבר ובה עשינו, ושנית כי המעוט שלך אשר אמרת הלא המה שמונה, וחמשה מהם הם בני משפחה אחת, וכל הריב לא פרץ כי אם מפני חפצם להמנות בהועד נגד רוב בני המושבה.

ועל דבר ההזמנית אשר אדוני מאשים את עקרון כי תמיד לא ישמעו בקול הרבנים, שעות אדוני, הכל יודעים כי בני עקרון שמעים לקול הרבנים ולמצותם, אמת כי חתמנו על דבר בחים לפני הרח"נ רנ"ה וצ"ל ביפו ובכל יכלתנו חפצנו וחפצים אנחנו בת"ת וכי יעמד תחת השגחתנו ובכל מאמצי כחנו תמכנו את הת"ת חרף כל המכשולים אשר היו על דרכנו ודבר הת"ת אשר ר' זרח חפץ ליסד יוכיח איך כל בני המושבה תמכו בו, אבל כנראה אין לדון עם מי שתקוף ממנו. ועל דבר הרב אכן אמת הדבר כי כלנו הסכמנו, וכל אחד חפץ לשלם עשרה פרנק לשנה, אבל מה יכלנו עשות אם כספנו לא מצא די, ולתת יותר אין ביכולתנו.

בעל המאמר מוסיף לכתב כי בדבריו כאלה העמה הרוב את חמת המעוט, ועל כן דרשו כי התמנות הוער תהיה רק על פי נורל כחפצם, אבל אדוני „עובר אורח" האם לכל דברי המושבה לא המבימו גם הם? הם דורשים כי הועד יושל ע"י נורל. אבל היתכן? האם נוכל לקבל הועד ע"פ נורל? האם כלנו ראוים לשאת המשרה? ושנית האם יעבדו לתועלת המושבה בכל מאמצי כחם, אם רק הנורל יבריע ולא כשרונם.

לעצתך הנפלאה אדון „עובר אורח" אשר תועץ ליכ"א לתת פקיד על חשבוננו אחשב כי אתה כמכיר ויודע את מעוטך על כן יעצת ככה.

הלאה יאמר בעל המאמר כי לו לא ההזמנה מירושלם, כי אז כבר ידעו הרוב איך להורות להם נקה. והאם עד עתה לא חפצנו לענות להם, לאנשים אשר יבחרו שני הצדדים, כי דברים כאלה שייכים יותר לאנשים פרטים הבקיאים בדברי הנהגת המושבות ולא לרבנים כי עסקי ממין חזו אין פה, אבל אלה אשר ידעו כי אין להם כל צדקת באשר כי המושבה תתנהג בתקנותיה אלה זה כבר שמנה שנים, ועל כן לא בקשו כל שלום כי אם לחרחר ריב ולנזות מדון, והאם לא צדק הועד בצוותו לרחמלה ולרחמנות לבני תת להם בשר, כי המושבה תצטרך לשלם להמנקר את כספו בפי התוזה אשר עשו עשו ואשר מהבשר ישלם, ובצוותם להם לשלם את הוצאות המושבה, האם בזה עשו להם עול?

וממך „עובר אורח" אבקש לבלי התערב בריב לא לך, ובעשותך את בקשתי אתה וכל הרוצים לך, אז ום שלום עקרון ישוב לאיתנו.

בהשקפה כ"ו כותב האדון „אי"ל" כי הוא מסופק אם באמת הננו מוכנים על אנשים. הלא אנחנו זה מכבר בקשנו מהם זאת, ועתה בעת בוא ההזמנה הלא אנחנו הבקשנו את אנשינו, והם פסלו אותם בטענה כי אינם מהוגנים, כלומר אינם צבועים ובכל זאת הלא התפשרנו ומדוע זה עוד תפקפק.

עקרון. אחד מהרוב.

רחובות יום ה' אסרו חג פסח תרס"ג.

בהחבצלת גליון י"ט נתפרסם מאמר מ„עובר אורח" נגד מאמרי בהשקפה שבו מתפלא עובר אורח עלי והחזק מעקרון בשעת ואיני יודע מהנעשה שם לאמתו. ע"ז אענה לך: יודע אני בסותך את כל המחלוקת רק אתה מאשים ומחייב את כל בני המושבה ואני מאשים רק אחדים מהם. למותר להתוכח עמך הרבה: לו יהי כדברך, שאלה אחת אני שואל אותך: העקרונים ממקום אחד לוקחו, ממושבה פוליוה בפלך הורודנו ומושבתם היתה שם יתר משלשים שנה, ומדוע שם לא פרצה מחלוקת ביניהם? ואדרבה כל שכניהם היו שמחים על אחדותם ועל בשרונותיהם עד שהנדיב לא מצא אברים כמותם להתחלת הישוב, ואתה במאמרך באת להאשים את כלל המושבה אשר באמת אין להם שום אשמה לולא אנשים פרטים שהם ממדינה אחרת. גם המחלוקת הראשונה בין האכרים ובין הפקיד בזוך, מי גרם להם המחלוקת אם לא אחד ער שגרשהו הנדיב מהמושבה ובגללו גרשו עוד חמשה אכרים אשר לא היה בהם שום עון, וגם המחלוקת השניה אשר זה כשלש שנים אשר פרצה באמצע השנה ער אשר הובה אחד מבחורי המושבה במוט ברזל ונפל למשכב שני חדשים בבית החולים ביפו ובעבור זה הובא הרה"נ דיפו ז"ל להשקיט המחלוקת וע"פ הרה"ג ז"ל וע"פ הפקיד נענש המכה במאתים פרנק: מי גרם לזה אם לא בן הנדוש,... בשביל שלא נפל חלקו להיות אחד מאנשי הועד עשה קשר והוציא ושמו לבטל בחירה ראשונה לעשות בחירה חדשה כדי שיפול חלקו בבחירה השניה וכאשר זם כן היה ועכשיו משחתו בתורת חזקה אצלו והתמנות נכבדה כזאת מי יוכל להוציא מידו ואם חוש יבוא יום מפלתו אז יש לו זכות לדרוש מהמושבה תמיכה תמידית, וגם עכשיו באה המחלוקת בגללו, לכן ידידי חובה עליך לבקש מחולה מהעקרונים על דבריך אשר דברת עליהם בקהל. ואתם בני המושבה אל תחזיקו במחלוקת הבישו בשל מי ובשביל מה אתם מחולקים כי לא כימים הראשונים כימים האלה, העתים נשתנו לנמרי האוצרות של הנדיב סנורים ומסוגרים ומי יעמוד לכם לעת מצוא אם לא ברכת מעשיכם? הביאו לכם בוררים מיתר המושבות אשר סביבותיכם והם יפשרו ביניכם ואז יהי בכם ברכת ה' מעתה ועד עולם:

רחובות אכר פשוט.

מודעות

הגברת סולומיאק, חברת ועד הנשים העומד תחת ראשות הגברת יעקובלב אשת הקונסול הרוסי, מפרסמת בהכרת טובת את שמות האנשים אשר התנדבו על יריה לשובת אנשי צבא מחיל הרוסים הנפצעים במזרח הרחוק: רס' רבינוביץ כ"ת רו"ב. יוסף קוקיאשוילי, אהרן גורל כ"א חמשים פרנק, אים וינוגרד, שולמאן חיים ועדיה כ"א ארבעים פרנק, אים' גורלושוילי שלשים פרנק, ב' פינחסוף, ש'

מוסאיוף, דיד סיפיאב, יעקב מיבשב, יעקובסון, ז' רוכינוב. ציון מחרוף, נתן צירדוב מילקנדוב, בנימין דוידוב, אים ביוטשבילי, יעקב ישראלושבילי, שמואל הושעשבילי משה מיבלישבילי, של קוקיאשבילי, פנחס ועזרה קוקיה, האלמנה אסתר דברושבילי כ"א עשרים פרנק, מ' טירפשבילי, ישראל חכמשבילי, יעקובא, חיימוב, ב' פנחסוף כ"א 5 רו"כ. בן טובים פינס, פיחמה שכחים, ברוכוב אליעזר מוניאב, אהרן שלומוב, אלישע כביאב, פ מולדרנוב, מרדכי איסתרוב, בנימין איסאולוב, בולפזון אס' ע צוראשבילי מינשין, יעקב מיכאלושבילי, יוס' אדריאשבילי, הג' פינקלשטין, קנדינוב, ברוילובסקי מוראוף ב שלומוב כ"א עשרה פרנק, הרב א"ד רבינוביץ, אים' בברוישילי כ"א שלשה רו"כ. אברהם קואק ששה פרנק וחצי. ש' בביאב, רפ' טשלנשבילי, א' בגדדשבילי, אברהם יעקבשבילי, דוד ציוראנשבילי שב שימשילישבילי בן יחנוב. מ' סולימנוב, ב' פנחסוף, ר' ונתן סנדוב כ"א המשה פרנק, מ פפיסטיגריאשבילי, אברהם מניאשבילי, דוד חכיאמשבילי כ"א מגידי אחד, מישה דרנושבילי, מיכאל ביניאשבילי, יוסף אנטואשבילי, אברהם משהאשבילי, כ"א אחד רו"כ. יעקב ביניאשבילי, רפ' דרנושבילי כ"א חצי רו"כ. אבנאי משהאשבילי — י"ש אמה בר.

רשימת הנדבות לטובת בית חניך עירים

אלתר אנטיפולר, בצלאל באלטימסתר, יעקב כץ, נסים אלישר ושמואל זננפלד כ"א 5.10 ג. יהושע מאיר רייכמאן ושלמה ברוך פרלמאן כ"א 5 גרוש, יעקב שיאנק 4.30 גרוש, בנימין יחזקאל 4.20 גרוש, יוסף אליעזר ריקח 4 גרוש. ישראל שבולט 3.30 גרוש, חיים ווייסר 3.10 גרוש, הלל ריבלין, חיים אשריקי, יהושע לוי, יוסף לוינזון וידחמיתל' ששיכברג כ"א 3.5 גרוש, אייזק בן טובים, אברהם חיים גיטמאן, אברהם אלתר מג'ל, אליהו ברקביץ, אשר טילנר, זלמן נבר ר' זיכל, חיים פרנק, חיים דוד סולמון, חנא טננבוים, יחושע שלאנק, ישראל הלמאן, יוסף פינקלשטין, ישראל פינקלשטין, ישעי' פרס, יחזקאל מאנדלמאן, לוי י' אדלסן, מאיר אלקלעי, מ. גורדון, מיני סלומון, שלום חשין, ש' צוקרמן, ש' מצא, שלמה ינובטקי, זלמן סלוצקר כ"א 3 גרוש, יצחק טרשלמנים 3 גרוש וחצי 2.30 ג', יהושע ב"ד אבא דיוסף נטע אפטיקר, כ"א 2.30 גרוש פ' נסליר 2.25 ג'.

אברהם לייב בי"ר אבגדור ב"צ פודארובסקי, יצחק שלמה בלויא, ישראל גאלדנוב"ט וישלום רבינוביץ כ"א 2.20 גרוש. אפרים נבר ר' אלטר מוחבר, יעקב מאיר פרידנטהאל ונימן שינקר כ"א 2 גרוש. אברהם גרשון גלוק, אלימלך סלומון, אליהו ג'יניאו, משה סלומון פנחס צוקרמאן ושלמה שינקר כ"א 1.20 גרוש. מיכל כהן ואברהם דיר מלוצין כ"א 1 גרוש.

אפהר גראר 23 גרוש. טובא קליואנסקי והגברת פינקלשטין כ"א 11.20 גרוש. האשע אפטקין ובכה חיים 9 גרוש. המילדת יצחקין ומרים' מאפריקא כ"א 5.30 גרוש. מרים א' דיז"א 3 גרוש. שונדל טפקטור 2.30 גרוש.

ולשיב יזכרו הילדים הנעימים נתן ברקוף, שמואל סגל, תסיה איווירון ומלכה איווירון אשר נדבם לבבם לאסוף בליל הפורים במושבת זכרון יעקב סך 28.30 גרוש לשובת רעיהם הילדים העורים שבירושלם.

חניכי בית חינוך העורים מברכים בברכת סימן טוב ומזל טוב את האדון מנחם ולפינזון מפקח בית חינוך עורים ליום הולד לחם בן, ינקרא שמו בישראל יוסף משה. זה הקטן גדול יהיה, יזכו אביו ואמו לגדלו, ולחנכו, ולחכמו בעבור זה נדבנו כל אחד מאתנו נדבה להתוספים לתבית הזה.

לייב הכהן, דוד גורל תמני, שכתי נוסבאם, רפאל מורתי, משה גולדשטין יעקב מורושטו, יוסף פרידנאנדים, צבי מגדל סופר, משה קיסטאל, זבולון וולוונסק שמואל בוזרתי, בן ציון ה"כ, שלמה לוי, ראובן זוסמאן, שלמה כהן.

הילדות רויזל גורדון שרויינע, רחל שטיינגראד.

שמואל אפריים טיקטין וזאב זילברשטיין מברכים בברכת מז"ט את האדון מנחם וולפינזון למקרת הולד לו בן, כי יזכה לגדלו לתורה, לחופה ולמע"מ, ונדבו ב"א שלשה גרוש לבית הנוך העורים לבני באה"ק בירושלם.

בברכת מ"ט ומז"ט אברך את ש"ב הרבה"ג חו"ב המפורסם נר"ו ר' חיים הירשינזון נ"י ליום עליתו על כסא הרבנות „בהאבאקען"—נ"י אמריקא—יהי ה' אתו ויעל על במתי ההצלחה למעלה למעלה ובכל אשר יפנה ישכיל ויצליח. באנ"נ ובברכת ש"ב מוקירו מברכו כערכו הרם – וטנדב חצ' פראנק לאוצר הלאומי,

מנדל לוינזון.

פנים חדשים

האדונים מודים ופוסילידים מתכבדים להודיע להקהל הנכבד, כי פתחו בית „ציור־אור של מלאכות יפות". המכונות היותר טובות שלנו והמלאכות היותר מפוארות שנעשה נותנים לנו היכלת להבטיח להקהל הנכבד שימצא אצלנו כל מיני ציור־אור לפי חפצו.

בבית הציור שלנו נעשים כל מיני ציור של פנים, הכתיב הגדלות. פלאעינאעיפי, וכו' וכו'.

חפצנו הוא להשגיח בעין טובה על כל המלאכות שיתנו לנו.

בואו וראו!

ראיתי את מלאכת האדונים סאירים ופיסילידים והיא מלאכה יפה ימדויקה. העורך.

כו חרים

מכל מיני סחורות בארץ ישראל

אשר צריכים, לאיזה שמוש שהוא בעיר החוף

פורט סעיד

ענין מרנסט לסחירות היצאית, נכנסית דרך חוף זה ביחס סחורות ארץ ישראל לסחר מדינות הים

אם בענין מכס פורט סעיד

אם בענין סחורות מצרים, ובכל מין שמיש, שנוגע לסחורה אניות עוברי בעיר החוף פורט סעיד

יובלו לפנות אל הבית המפורסם של

האדון בנדכי מושלי. המען הוא:

Mr. Max Mouschly, Port-Said.

הכל יהיה עשוי בשכילם בדיוק, על צד היותר טוב ובמחיר היותר זול כמחיר הקומיסין.

הודעות טובה.

נמצאים להמכר שלשה קרקעות.

א' שדה ארמה הגדול בשעת 40000 אמות מרובעות, אצל המושבה הגרמנית אשר מחוץ לעיר, כ300 אמות הם על פי הדרך אשר להמושבה הזאת ומאה אמות על פני הרחוב המבדלה אותו מהבתים האחרונים מזאת המושבה.

ב' שטח אדמה קטן מ5000 עד 6000 אמות מרובעות, עומד בצפונית מערבית להמושבה הזאת, ומגבל מאחיזות הארונים לזר, עבדאלה נאמאר ואחרים.

ג' עוד שטח ארמה מ11000 עד 12000 אמות מרובעות עומד בצפוניה מערביה להמוסד הגרמני של המצורעים ונשקף על פני כל עמק הרפאים.

כל מי שחפץ להשתמש בהזרמניות הזאת יפנה אל בעל הקרקעית העורך דין הא' שמעון פיטאסים.

הוטיל ירושלים

פורט-סעיד.

פתחתי בית מלון אירחים ברחוב הגדול הנקרא קאמערץ, כנגד הבאנק קרידי ליאונה, ויש בו חדרים ועליות צח ונקי ואויר טיב עצהי"ט. ובטוח אני שהפעם ימיקו רצון טמני האורחים, גם ימצאו הנוסעים בכל יום תבשיל כחפצם במקח הזול.

כ"ד ידידכם שמואל בינדרלי.

חברת „ויקטוריה" של ברלין
LA "VICTORIA" DE BERLIN

נתקימה בפקודת הממשלת ביום 26 סעפטמבר 1853

אחריות החיים. אחריות של אסון.

במשך שנת 1902 קבלה החברה אחריות החיים בסך 153,779,45 פרנק. מספר כל האמנות של החברה עלה לסך 2,167,696 , וסכום בספים ל 1,244,457,577 פרנק.

הכנסה נקיה של החברה עלחך לסך
22,763,077 פרנק.

והסכום הזה נותן להחברה היכלה להת ל ה מ ו ב ט ח י ם ב„אחריות החיים" אזלה רוח של שלשה למאה מהסכומים אשר ערך להחברה, ולהסובטחים באחריות מקרי אם רוח של 40 למאה מהסכום שהם פורעים בכל שנה.

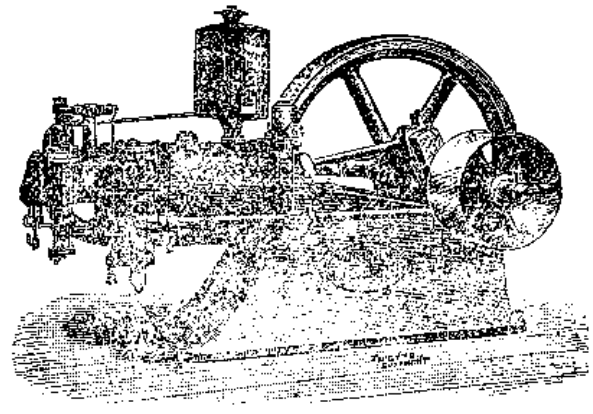
המשרד ברחוב החדש אצל הבאמרק. הסוכן הכללי בפלשתינה: **ארתין תורסיאן** מנהל הפסטה האסטרית.

העסיל בבוד מאניר.

HAYM & AARONSOHN, Jaffa

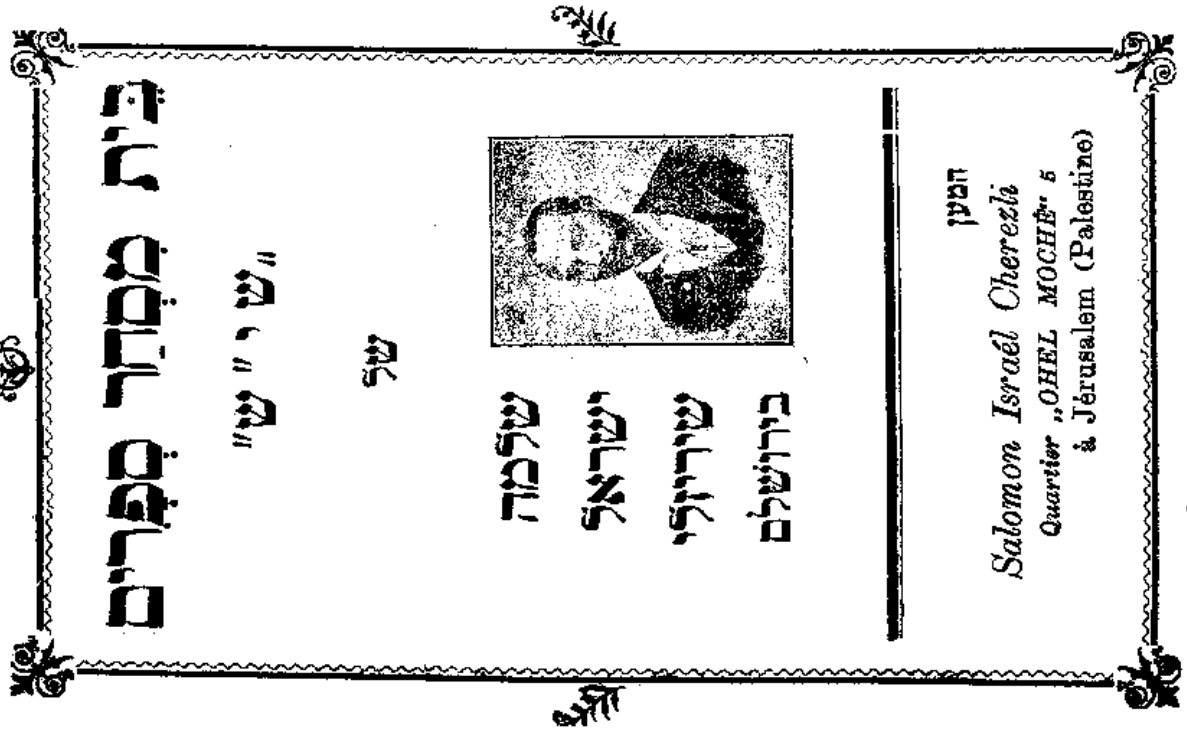
MACHINES AGRICOLES
ET INDUSTRIELLES

Représentation exclusive des Moteurs a Pétrole „TANGYES" de Birmingham pour la Syrie et la Palestine

מכונות של עבודת האדמה
ולחרשת המעשה

רשמים מיוחדים למכירת מניעים ע"י נפט של בית המעשה הנגם Tangyes מבירמינגהם, בסוריה וארץ ישראל

רשימה מפורטה תשולח חנם לכל דורש

התלגרמים של חברת ריטר

המלחמה

י"א אפריל כ"ז ניסן.

פטרבורג. קפיטן גריגורוביץ, רב הספינה „שסריוביץ" הורם למעלת אדמירל הראש, כעד נכורתו בסני האויב, וגתמנה למפקד על נמל ארתור.

אמרים כי הרוסים טביטים בעין טובה על ההסכמה בין אנגליה וצרפת, מסני שזה מחזק את כחה של בעלת בריתה.

לונדון. חודיעו מן משיפו להעתון טורנין פוסט, כי האיבה להנכרים מתחזקת בעיר פקין אף על פי שהממשלה מראה פנים של ידידות. יש מקום לחשש כי העם יתקומם וכין תהיה אנוסה לעבר על הבטחתה להיות במשך ימי המלחמה לא עם ולא נגד שתי הנלחמות.

הודיעו מן תוקיו להעתון שטנדרט, כי חרוזן אימו דבר במשרתה שנעשרה לכבודו ויאמר כי מלאכותו לקוריה עלתה יפה והשיגה התכלית הרצויה ואמונתו חזקה כי קסר קוריה נומה ידידות כיפן באמת ובלב תמים.

יג אפריל כ"ט ניסן.

פטרבורג. ממשלת רוסיה ערכה מחאה למטשלת סין נגד סקידי צבא יפנים הרבים העוברים בצבא סין, רוסיה חששת פן יפתו סקידי צבא אלה את הסינים לתקף את המאסף להמחנה של קוראפסקין ויפסיקו את החבור בינו ובין שאר הצבא.

חדשות כלליות

י' אפריל כו ניסן.

ברלין. הגרמנים נפגשו עם המורדים ההידירים אצל אוקהרו, באפריקה המערבית הדרומית. מההידירים נפלו שנים ותשעים ומהגרמנים אחד סקיד צבא ואחד ושכשים איש מהחיל. סקיד צבא אחד וחמשה עשר איש מהגרמנים נפצעו.

העתונים מביעים בעין' של לא־ידידות על ההסכמה בין אנגליה וצרפת, ומטהרים להזכיר את רוסיה כי צרפת כרתת כרית עם אויבי רוסיה.

רומא. העתונים האיטלקים שמחים על ההסכמה בין אנגליה וצרפת ואמרים כי זה כתב דפלומתי היתר חשוב של המאה שעברה. העתונים אמרים כי עניני איטליה בהים התיכון אינם מתנגדים להסכמה זו.

מלטה. וילהלם קסר עלה פה תמול על היבשה ונתקבל בהתלהבות רבה, ויסעד עם נציב האי.

יא אפריל כז ניסן.

העתון שטנדר אמר, כי תוצאות פגישת דוכוס גולוכובסקי (שר העניגים החיצונים של אוסטריה) והשר טיטוני (של איטליה) תהיה כי ההסכמה בין שתי הארצות האלה בנוגע לאלכניה תתפשט על כל ארץ בלקן.

לונדון. על פי ההסכמה בין אנגליה וצרפת, אנגליה נתנת לצרפת שמנת אלפים פרסה מרבעת בארץ סיקיטו ומקומות לעלות על היבשה בארץ גמביה, חדבר הזה יתן יכלת לממינות צרפתיות להגיע לארצות צרפת שם.

עיר ראש (קפטוין). דגרמנים ערכו עוד פעם על המורדים ההידירים במשך שמנה שעות, ויכו בהם מכה רבה ויפיצו שלשת אלפים איש מהם, מהגרמנים נהרגו ונפצעו שנים עשר איש, בהם שלשה פקידי צבא.

יג אפריל כפ ניסן.

פריז. הגיע הנה תלגרם מן לורד לנסדוין להאדון י' מונסון (ציר אנגליה פה) בדבר פרטי ההסכמה בין אנגליה וצרפת. לורד לנסדוין מעיר, כי צרפת מודה במעמדה העליון של אנגליה במצרים.

לונדון. לספר ההסכמה בין אנגליה וצרפת יחבר אמר מהחדיו, שיתן למצרים חרות לעשות בהכנסיותיה כטוב וכישר בעיניה, תפקידה שכ משרד הקפה יוגבל להשגיח רק על תשלומי החובות, ולא יוכל להתערב בהנהגת המדינה.

חדשות

עלילת דם בבולגריה. ביום השבת י"ז ניסן נמצאה גופת נער נוצרי מוקדוני על נהר הדונ', כעשרה קילומטר רחוק מהעיר „לום פלנקה". שם הנער ספירו רונג'יב, בן חמש ועשרים שנה. מיד ביום העלמו לפני שלשים יום, התחיל המון העם לחשר ביהודים כי רצחיזו לשם הרת, וכאשר נמצאה גופתו במים התרגש ההמון עוד יותר ואעפ"י שרופאי העיר החליטו אחרי בדיקתם כי הנער נחנק במים בכל זאת העם לא האמין, ויותר הסהערו הרוחות כאשר נתפשטה השמועה כי מאפו של הנחנק נול דם. הממשלה שלא היה לה שום ספק כדבר, ציוחה לקבר את הנער, ולמחרתו ביום הראשון והובא לקבורה, בהלויה השתתף כל העם יושב „לום", ויעברו ברחוב היהודים נפגשו עם שוטרי הממשלה רוכבים על סוסים, השומרים את הרחוב מעה אשר החלו הכלבולים. וחפרץ מצה חזקה בין העם יבין השוטרים. לפי הידיעות האחרונות כמעט כל בתי היהודים נחרבו, את בית הכנסת מאו, וספרי התורה קרעו וכ'. הממשלה משתמשת באמצעים חזקים להפיץ את המון העם ולהגן על אחינו יושבי „לום".

באפריקה המזרחית.

לורד דילמר, ראש המתנגדים למדינה יהודית באפריקה המזרחית, יסד חברה גדולה לישוב אנגלים בארץ זו, ויקן בסביבות נַיְרֹבִי עשרת אלפים אקר אדמה לתכלית זו. לורד דיַמֶר מספר כשבחה של הארץ, ואמר כי בקרוב תהיה הארץ הזאת גן עדן, אחת מהיתר עשירות בעולם.

מהועד הלונדוני להספיק ידיעות נצרכות לטהנרים יהודים, נתפרסמו בהעתונים היהודים האנגלים הדברים האלה:

הועד מזהיר את המהנרים היהודים לבלתי ילכו לאפריקה הדרומית. מלאכה אין שם, העני גדול, וכל צרכי החיים שם ביקר גדול.

הועד אינו מיעץ לשום אדם ללכת לאוסטרליה אלא אם יש לו שם קרובים וידידים אשר השתדלו בעדו והכינו לו איזו פרנסה.

מפת יפן, נדפסה ביפן בימים האלה מפה חדשה של ממלכת פן בימים יבואו. לפי מפה זו תמשל יפן בכל ארץ סין, בהורו האנגלית, בטיבט, בכל סיבריה באסיה התיכונה, בפרס, בהודקיה האסיה, ובקיקו וכו'.

— רגע אחד. בעת מלחמת אמריקה עם ספרד עלו ההיצאות של שני הצדדים בהפגשם על הים ירו כדורים זה בזה, בסך ששים אלף מרק ברגע אחד!

— שמנת הממלכות: רוסיה, אנגליה, אמריקה, צרפת, גרמניה, אוסטריה—אונגריה, יפן ואיטליה לפי מספר צבאותיה, מחליפות את הסדר לפני כתן על הים וצרוך או לקרא: אנגליה, צרפת, גרמניה, רוסיה, אמריקה, איטליה, יפנה ואוסטריה—אונגריה, זאלה מספר ספינות המלחמה אשר להן:

אנגליה—מאתים ואחת.
צרפת—תשע וששים.
גרמניה—שלש ושבעים.
רוסיה—שלש וארבעים.
איטליה—שמנה ושלשים.
אמריקה—חמש ושלשים.
יפן—אחד ושלשים.

אך כל הממלכות האלה עוסקות כעת בדבר אחד: להגדיל את מספר ספינות המלחמה, אמריקה בונה כעת בבת אחת חמש ושלשים ספינות מלחמה גדולות ונהדרות, אנגליה גם כן לא תשב בחבוק ידים, וחושבים כי מהרה יהיה לה יחד עם אמריקה הכח על הים נגד כל יתר הממלכות יחדיו.

— בחברובסקי בסבריה היקר גדול מאד. האויקה כשר משלמים רבע מג'ידי, כום חלב שני גרוש, וכמו זה עלו במחירם כל יתר צרכי אכל.

ירושלם. נדבקי בחוצות העיר המודעה הזאת:

יסכר פי דוברי שקר!

עורך ה"השקפה" בגליון כ"ז החצי מאדף זה פניו לכתוב בשמי שקרים וכזבים גמ"ם שאין להם שחר, מעולם לא רברתי עם העורך ולא קראתי את השקפותיו והדברים הנלוזים ההם ברה מלבו, ושקר אין לו רגלים כל באי שער עה"ק ת"ו יודעים כי אין לי שיח ושיג עם הבת ההיא שתבליה שנאה שנאתים יאתעבם.

מוצאי שבת קודש ובי לחודש איר ירושלים.

טוביה גולדברג.

והנה, מעולם לא כתבתי כי הארון טוביה גולדברג אמר ל הדברים שחובאו בשמו בהשקפה גליון הקודם. והאיש שספר לי הדברים אמר בעה כי לא לגמרה בפרוש אהמר כי "גן הילדים הוא רבר טוב", אלא מכללא אתמר, כמה שאמר ר' טוביה גולדברג כי לשון הקדש של גן הילדים אינו לשון הקדש של הרמב"ם.

אם כן הדבר, אני מבקש סליחה ומחילה מהארון גולדברג על מה שכחבתי כי הוא אינו כלל שוטה, כנראה טעיתי.

מודעות

ונשמרתם לנפשותיכם

דארפט איהר האבען א כויך באנדאשוע אדער אנירטעל אלט איהר נאר קיין פארטיגע קליידען, איהר קענט חלילה אונגליקליך ערן. גייט צו דעם **באנדאשזסט** וואלף **בארמניאנסקי** אים פאיננאלד הייזער איף יפו וועג.

וועט ער איך מאכען נאך מאסס אינר צו אייער בוך אינר פו א דאקטער אנגעפאסט וועט איהר אייער רפואה האבען.

פאר ארעמע ערמעס'נטען פרייזען.

ציור-אור פ'טוגרפיה

תחפץ לעשות תמונות פיטינרפיות מכל המינים שהוא בהכלית ההדור ובמחיר השוה לכל נפש יפנה אלי הח"מ, ונכון הנני בכל עת למלאות רצון כל שוחרי על צד היותר טוב.

המכונות ומכשיריהן עם כל התמצאות החדשות אשר לי יוכל להתחדות גם את הצירים הגדולים שבאירופה.

האליל ראאד C. RAAD